

สมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2568
Professional Competence of Teachers in Teaching Practice in Educational
Institutions of Students in the Physical Education Program Faculty of Education
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University Academic Year 2025

ประวิทย์ ประมาน^{1*} และเสาวลักษณ์ ประมาน²

Prawit Pramann^{1*} and Saowaluk Pramann²

^{1,2}อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

^{1,2}Lecturer from the Faculty of Education Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

*Corresponding Author Email: saowaluk57@aru.ac.th

Received: 27 January 2026 Revised: 31 January 2026 Accepted: 5 February 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2568 เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 0.95 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 25 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบประเมินมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ (Relative Gain Score) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 มีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.71, \sigma = 0.14$) และครั้งที่ 2 มีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี ($\mu = 4.33, \sigma = 0.20$) โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี ($\mu = 4.02$) มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 48.33% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ครั้งที่ 1 มีพฤติกรรมบ่งชี้ในระดับผ่านการประเมิน ($\mu = 3.38, \sigma = 0.24$) และครั้งที่ 2 มีพฤติกรรมบ่งชี้ในระดับดี ($\mu = 4.01, \sigma = 0.29$) โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบ่งชี้ในระดับดี ($\mu = 3.69$) มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 38.68% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 1.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และ 3) ด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ครั้งที่ 1 มีพฤติกรรมบ่งชี้ในระดับดี ($\mu = 3.97, \sigma = 0.16$) และครั้งที่ 2 มีพฤติกรรมบ่งชี้ในระดับดีมาก ($\mu = 4.55, \sigma = 0.14$) โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบ่งชี้ในระดับดี ($\mu = 4.26$) มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 56.78% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สมรรถนะทางวิชาชีพครู, การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา, นักศึกษาพลศึกษา

Abstract

This research consists purposes were to study the results of the assessment of teacher professional competency in teaching practice in schools for Physical Education Program, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, academic year 2025. This study employed a quantitative research design. The research instrument was a teacher professional competence assessment form with a content validity index of 0.95. The target group consisted of 25 physical education students, selected through purposive sampling. Data collected from the assessment forms were analyzed using descriptive statistics, including percentages, means, standard deviations and relative gain scores. The research findings revealed that 1) Learning Management: In the first assessment, the behavioral indicators were at a good level ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.14$) and in the second assessment, they were also at a good level ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.20$). Overall, the behavioral indicators were at a good level ($\mu = 4.02$), with a relative gain score of 48.33% and an effect size of 3.08, which was at a high level. 2) Relationships with Parents and Community: In the first assessment, the behavioral indicators were at a passing level ($\mu = 3.38$, $\sigma = 0.24$) and in the second assessment, the behavioral indicators were at a good level ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.29$). Overall, the behavioral indicators were at a good level ($\mu = 3.69$), with a relative gain score of 38.68% and an effect size of 1.98, which was at a high level and 3) Performing Teacher Duties Regarding Professional Ethics: the first assessment, the behavioral indicators were at a good level ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.16$), and in the second assessment, they were at a very good level ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.14$). Overall, the behavioral indicators were at a good level ($\mu = 4.26$), with a relative gain score of 56.78% and an effect size of 3.11, which was at a high level.

Keywords: Professional Competence Teachers, Teaching Practice in Educational Institutions, Education Students

บทนำ

สมรรถนะทางวิชาชีพครู หมายถึง ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู ที่ครูสุภาพกำหนด (ราชกิจจานุเบกษา, 2566, น.15) สมรรถนะครู ทั้งด้านความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ ทักษะคติ และคุณลักษณะอื่นๆ จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพครูให้มีความรู้ ความสามารถและให้ความสำคัญแก่กระบวนการเรียนการสอนควบคู่กับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะวิชาชีพ จึงต้องมีสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูเพื่อสอดคล้องกับยุคการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เน้นสมรรถนะเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลมีใช้เน้นหลักสูตรอิงมาตรฐานเช่นแต่เดิม (กิตติยา รัศมีแจ่ม และคณะ, 2566, บทคัดย่อ) ซึ่งแมคเคลแลนด์ (McClelland, D.C, 1993, p.1-14) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของบุคคล คือ ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบ 5

ส่วน คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) บทบาททางสังคม (Social Role) ภาพพจน์หรือมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-image) และแรงจูงใจ (Motive) ซึ่งสอดคล้องกับ โบยาทซิส (Boyatzis, R.E, 1982, p.58) ที่อธิบายว่า สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่เหมาะสมกับบทบาทการทำงาน และสามารถผลิตผลงานที่มีประสิทธิภาพ เพราะสมรรถนะเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งจะเป็นตัวผลักดันให้บุคคล นั้น ๆ สามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงได้

ครู ถือเป็นอาชีพที่ประสบความสำเร็จสูงในการทำงาน โดยเฉพาะในช่วงต้นของอาชีพ เช่นเดียวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา เนื่องจากถูกคาดหวังจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงให้สามารถทำการสอนได้ ซึ่งมีสาเหตุความเครียดทั้งจากปัจจัยภายใน ได้แก่ ความแม่นยำทางทฤษฎีในการฝึกปฏิบัติการสอน การบริหารจัดการเวลา การเกิดความรู้สึกท้อแท้ และปัญหาสถานะทางการเงิน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การมีภาระงานหนัก การควบคุมชั้นเรียน การอยู่ภายใต้บุคคลที่มีสถานะสูงกว่า และบรรยากาศภายในโรงเรียน โดยมีวิธีจัดการความเครียดทั้งมิติบุคคล มิติวิชาชีพ มิติสังคม และมิติสถาบันและแนวทางการสนับสนุนนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปัจจัยภายใน ได้แก่ การทบทวนความรู้เนื้อหา การอบรมความรู้เสริมเกี่ยวกับความเครียดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การเสริมพลังในตนเอง และการเปิดโอกาสให้นักศึกษาพบครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ก่อนเริ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และปัจจัยสนับสนุนภายนอก ได้แก่ การประเมินพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียนด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพ การส่งเสริมให้จ่ายค่าตอบแทนแก่นักศึกษาวิชาชีพครู และการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ (ฐิติกาญจน์ บุญรักษา อินทาบัจ, 2563, บทคัดย่อ)

ดังนั้น การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า มากที่สุด คือ ด้านการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การพูด อธิบาย สาธิต การควบคุมชั้นเรียนและบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมา คือ ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ การทำหน้าที่ครูเวร คณะกรรมการ ผู้ช่วยผู้ฝึกสอนกีฬาและหน้าที่ความรับผิดชอบอื่น และด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การตรงต่อเวลาและมีจิตอาสา กระตือรือร้นและมีการเตรียมพร้อม ด้านภาระงานและความรับผิดชอบ คือ วิจัยในชั้นเรียน การส่งบันทึกแผนการสอน ตามลำดับ (ผกาภาศ รัตนบุษย์, 2566, น.9-10) ซึ่งสอดคล้องกับ สโรชา คล้ายพันธุ์ (2557, น.70) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ปัญหาที่มีความหลากหลายทั้งสวัสดิการของโรงเรียน การฝึกปฏิบัติการสอน ความพร้อมของนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่สามารถจัดหาได้ให้นักศึกษา การจัดการสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณที่พักอาศัยของนักศึกษา รวมทั้งความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้กับนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีบทบาทในการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานทางวิชาชีพ ผลการวิจัยการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา เพื่อป้องกันระดับของสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาพลศึกษา นอกจากนี้ยังจะช่วยเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2568

การบททวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ 4 ภายหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัย กับครูพี่เลี้ยงของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายโดยไม่ใช่ครูพี่เลี้ยง ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการคุรุสภารับรอง (ราชกิจจานุเบกษา, 2566, น.14-19) ทำหน้าที่ประเมินตามแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ จำนวน 10 ประเด็นหลัก รวมทั้งหมด 40 พฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งมีรายละเอียด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 25 คน ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัย จำนวน 6 คน กับครูพี่เลี้ยงของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายโดยไม่ใช่ครูพี่เลี้ยง 1 คนต่อนักศึกษา 1 คน รวม 25 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการคุรุสภารับรอง

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ที่มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Checklist) และแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.95 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ได้แก่ สถานะของผู้ประเมิน ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอน หรือการนิเทศ ขนาดสถานศึกษา และสังกัดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้งนี้ เกณฑ์การให้คะแนนการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศ (ราชกิจจานุเบกษา, 2566, 2566, น.14-19) และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพครูเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2) กำหนดขอบเขตและโครงสร้างแบบประเมิน โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมบ่งชี้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ จำนวน 10 ประเด็นหลัก รวมทั้งหมด 40 ข้อพฤติกรรมบ่งชี้ 3) สร้างแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. 2566 4) ตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ที่มีค่าระหว่าง 0.50-1.00 นำไปใช้ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญผู้ประเมิน ได้แก่ กลุ่มอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยกับกลุ่มครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายโดยไม่ใช่ครูพี่เลี้ยง 2) เก็บแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูจากผู้ประเมินทั้ง 2 กลุ่ม รวมจำนวน 50 ฉบับ จากผู้เข้ารับการประเมิน คือ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน ภายหลังจากการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเสร็จสิ้น และ 3) ตรวจสอบความถูกต้องและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางวิจัยเพื่อหาค่าระดับพฤติกรรมบ่งชี้ ค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ และค่าขนาดอิทธิพล

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ (Relative Gain Score)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2568

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2568 ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลรวมคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมบ่งชี้ และระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้ 12 รายการ	คะแนน		ผลรวม ค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถนะ ทางวิชาชีพครู
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		
1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
1.1 สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา	3.84	4.68	4.26	ระดับดี
1.2 สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดและมีความเป็นนวัตกร	4.36	4.88	4.62	ระดับดีมาก
2. บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิด และมีความเป็นนวัตกร				
2.1 สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดและมีความเป็นนวัตกร	3.96	4.28	4.12	ระดับดี

2.2 สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดและมีความเป็นนวัตกรรม	4.12	4.24	4.18	ระดับดี
3. จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน				
3.1 สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน	4.24	4.92	4.58	ระดับดีมาก
3.2 สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน	3.96	4.36	4.16	ระดับดี
4. ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ				
4.1 สามารถดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ	3.24	3.80	3.52	ระดับดี
4.2 สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	3.16	3.80	3.48	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
5. วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน				
5.1 สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน	3.16	3.68	3.42	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
5.2 สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น	3.08	3.84	3.46	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพ				
6.1 สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	3.92	4.92	4.42	ระดับดี
6.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ	3.60	4.60	4.10	ระดับดี
รวม	3.71	4.33	4.02	ระดับดี

จากตารางที่ 1 พบว่า แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า มากที่สุด คือ สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิดและมีความเป็นนวัตกรรม ($\mu = 4.62$) และน้อยที่สุด คือ ความสามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน ($\mu = 3.42$) โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี ($\mu = 4.02$)

ตารางที่ 2 ร้อยละของความก้าวหน้า และค่าขนาดอิทธิพลด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและด้านชุมชน

สมรรถนะทางวิชาชีพครู	μ	σ	GS (%)	ES	แปลผล
คะแนนผลการประเมิน ครั้งที่ 1	3.71	0.14	48.33	3.08	ระดับมาก
คะแนนผลการประเมิน ครั้งที่ 2	4.33	0.20			

จากตารางที่ 2 พบว่า แสดงผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.14 ระดับมาก และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.20 ระดับมาก โดยมีพัฒนาการสัมพัทธ์ 48.33% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

และผลประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 4 ประเด็นหลัก 8 พฤติกรรมบ่งชี้ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลรวมคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมบ่งชี้ และระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและด้านชุมชน

พฤติกรรมบ่งชี้ 8 รายการ	คะแนน		ผลรวม ค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถนะ ทางวิชาชีพครู
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		
	1	2		
1. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์				
1.1 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของสถานศึกษา	3.52	3.84	3.68	ระดับดี
1.2 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึง ประสงค์ของสถานศึกษา	3.56	3.80	3.68	ระดับดี
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน				
2.1 สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน	3.76	4.60	4.18	ระดับดี
2.2 สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เช่น ประชาชนชาวบ้าน หน่วยงานปกครองของท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของ ผู้เรียน	3.28	3.60	3.44	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
3. สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เช่น ประชาชนชาวบ้าน หน่วยงานปกครองของท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของ ผู้เรียน				
3.1 สามารถรายงานการศึกษาสภาพแวดล้อมของชุมชนโดยเลือกประเด็น ศึกษา ได้แก่ วิทยากร ประชาชนชาวบ้าน วัฒนธรรม และวัฒนธรรม	3.28	3.64	3.46	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
3.2 สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม	3.40	3.40	3.40	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
4. ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น				

4.1 สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยเลือกศึกษาตามประเด็น ได้แก่ วิทยากร ปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ชุมชน การอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น	3.12	3.44	3.28	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
4.2 สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามประเด็น ได้แก่ องค์ความรู้ของวิทยากร ปราชญ์ชาวบ้าน และแหล่งเรียนรู้ชุมชน	3.04	3.72	3.38	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
รวม	3.38	4.01	3.69	ระดับดี

จากตารางที่ 3 พบว่า แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและด้านชุมชน พบว่า มากที่สุด คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน ($\mu = 3.76$) และน้อยที่สุด คือ สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยเลือกศึกษาตามประเด็น ได้แก่ วิทยากร ปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ชุมชน การอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น ($\mu = 3.12$) โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี ($\mu = 3.69$)

ตารางที่ 4 ร้อยละของความก้าวหน้า และค่าขนาดอิทธิพลด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและด้านชุมชน

สมรรถนะทางวิชาชีพครู	μ	σ	GS (%)	ES	แปลผล
คะแนนผลการประเมิน ครั้งที่ 1	3.38	0.24	38.68	1.98	ระดับมาก
คะแนนผลการประเมิน ครั้งที่ 2	4.01	0.29			

จากตารางที่ 4 พบว่า แสดงผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.24 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.01 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.29 โดยมีพัฒนาการสัมพัทธ์ 38.68% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.29 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ผลประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ จำนวน 10 ประเด็นหลัก 20 พฤติกรรมบ่งชี้ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลรวมคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมบ่งชี้ และระดับสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

พฤติกรรมบ่งชี้ 20 รายการ	คะแนน		ผลรวม ค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถนะ ทางวิชาชีพครู
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		
1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู				
1.1 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ และคุณลักษณะที่ดีงามอย่างเต็มความสามารถด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและช่วงวัย	4.08	4.68	4.38	ระดับดี
1.2 รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมด้วยความบริสุทธิ์ใจ	4.08	4.84	4.46	ระดับดี

2. ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล				
2.1 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยความเอาใจใส่	4.16	4.68	4.42	ระดับดี
2.2 ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้	3.80	4.36	4.08	ระดับดี
3. สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม				
3.1 กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก	3.64	4.44	4.04	ระดับดี
3.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ	3.48	4.04	3.76	ระดับดี
4. พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง				
4.1 ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้/เชื่อมโยง กับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพส่วนหนึ่งในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม				
4.2 นำแนวคิด เทคนิควิธีการ หรือความรู้ใหม่ๆที่น่าสนใจ มาประยุกต์ใช้เป็น	3.48	4.16	3.82	ระดับดี
	3.72	4.04	3.88	ระดับดี
5. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง				
5.1 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ มีคุณธรรมมีจริยธรรม	4.32	4.88	4.60	ระดับดีมาก
5.2 ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความเป็นธรรม เท่าเทียม และมีส่วนช่วยให้คนในองค์กรอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	4.36	4.84	4.60	ระดับดีมาก
6. จรรยาบรรณต่อตนเอง				
6.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎกติกาของโรงเรียน ด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอน และการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน				
6.2 ติดตามข้อมูลและปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	4.08	4.84	4.46	ระดับดี
	3.48	4.36	3.92	ระดับดี
7. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ				
7.1 ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู	4.00	4.60	4.30	ระดับดี

7.2 เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.00	4.76	4.38	ระดับดี
8. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ				
8.1 ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค	4.32	4.56	4.44	ระดับดี
8.2 ไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	4.24	4.80	4.52	ระดับดีมาก
9. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ				
9.1 อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายใต้หลักการที่ถูกต้อง	3.56	4.80	4.18	ระดับดี
9.2 สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	4.52	4.84	4.68	ระดับดีมาก
10. จรรยาบรรณต่อสังคม				
10.1 ริเริ่ม วางแผน หรือ เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	3.52	3.80	3.66	ระดับดี
10.2 ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างเคร่งครัด	4.52	4.80	4.66	ระดับดีมาก
รวม	3.97	4.55	4.26	ระดับดี

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ พบว่า มากที่สุด คือ ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างเคร่งครัด ($\mu = 4.66$) และน้อยที่สุด คือ ริเริ่ม วางแผน หรือ เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\mu = 3.66$) โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี ($\mu = 4.26$)

ตารางที่ 6 ร้อยละของความก้าวหน้า และค่าขนาดอิทธิพลด้านปฏิบัติหน้าที่ครู

สมรรถนะทางวิชาชีพครู	μ	σ	GS (%)	ES	แปลผล
คะแนนผลการประเมิน ครั้งที่ 1	3.97	0.16	56.78%	3.11	ระดับมาก
คะแนนผลการประเมิน ครั้งที่ 2	4.55	0.14			

จากตารางที่ 6 พบว่า แสดงผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.16 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.14 โดยมีพัฒนาการสัมพัทธ์ 56.78% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

เพื่อศึกษาผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2568 พบว่า ประกอบด้วย 1) ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.14 ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.20 ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 พฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 48.33% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.24 ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับผ่านการประเมิน และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.01 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.29 ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 พฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 38.68% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.29 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.16 ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.14 ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดีมาก โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 พฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 56.78% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 พฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 48.33% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า นักศึกษาสามารถวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ได้ สามารถบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรมได้ สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน รวมทั้งปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพได้ในระดับดีถึงดีมาก แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษา ยังมีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ ด้านการวิจัย สร้างนวัตกรรม และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น CAI, Google, Classroom, Kahoot เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณ (2567, น.7-9) ได้ศึกษาคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ครูพลศึกษาต้องมีความหลักการทำงานทั้งทฤษฎี และการปฏิบัติทางพลศึกษาที่ถูกต้องอย่างลึกซึ้ง มีความเชี่ยวชาญเนื้อหาที่รับผิดชอบในการสอน สามารถจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด มีจิตวิญญาณความเป็นครู ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง

สร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น สื่อดิจิทัล แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ต่าง ๆ ปัญหาประติษฐ์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2. ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 พฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 38.68% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.29 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า นักศึกษาสามารถร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ของเรียนในระดับดี แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษา ยังมีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เช่น ปรากฏชาวบ้าน หน่วยงานปกครองของท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน และการปฏิบัติตนในการอยู่ ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับจันทร์ชลิ มาพุท (2561, บทคัดย่อ) ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะและ มาตรฐานวิชาชีพครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนเข้ามาพัฒนาผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ร่วมกันกับ มืออาชีพและจากทุกภาคส่วน สร้างคุณลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาครูเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทั้ง ด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารมาถึงกันอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา

3. ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้านปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของ วิชาชีพ โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 พฤติกรรมบ่งชี้อยู่ในระดับดี มีพัฒนาการสัมพัทธ์ 56.78% และมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า นักศึกษามีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความ เป็นครู ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ และ ผู้สร้างนวัตกรรม พัฒนาดตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจรรยาบรรณทั้งต่อตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและต่อสังคมใน ระดับดีถึงดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับยนต์ ชุ่มจิต (2553, น.145) ได้ชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะของครูที่ดีในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) คือ รู้ดี สอนดี มีวิสัยทัศน์ เจนจัดการฝึกฝนศิษย์ ดวงจิตใฝ่คุณธรรม งามเลิศล้ำด้วยจรรยา มีศรัทธาความเป็นครู ดำรงอยู่ด้วยศีล สมานธิ และปัญญา นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพครู ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นเลิศทาง วิชาการ มีทักษะทางวิชาการในวิชาที่เรียน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีทักษะทางสังคมเพื่อจะอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ (คณิต เขียววิชัย, 2554, น.20)

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ ดังนี้

แผนภูมิภาพที่ 2 แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควร นำผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาพฤติกรรมบ่งชี้ให้กับนักศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.2 ควร พัฒนาอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยและครูที่เลี้ยงของสถานศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญที่สามารถพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูตามประเด็นพฤติกรรมบ่งชี้ให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควร มีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะทางวิชาชีพครูพลศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์นำไปใช้วางแผนพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูพลศึกษาให้มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กิตติยา รัศมิแจ่ม, รุ่งงา ตังจิตรเจริญกุล และศิริโรจน์ ผลพันธิน. (2566). สมรรถนะในยุคการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย*, 4(1), 301-318.

- ขจร ตรีโสภณากร. (2567). คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 52(3), 1-13.
- คณิต เขียววิชัย. (2554). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทาง อารมณ์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 12(1), 548-565.
- จันทร์ชลี มาพุทธ. (2561). สมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพครูในสังคมที่เปลี่ยน. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 29(1), 1-13.
- ฐิติกาญจน์ บุญรักษา อินทาปัจ. (2563). กรอบมโนทัศน์ความเครียดจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 4(48), 147-165.
- ผกามาศ รัตนบุษย์. (2566). การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 13(3), 1-14.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2566). *หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. 2566*. เล่ม 140 ตอนที่พิเศษ. หน้า 14-19.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *วิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สโรชา คล้ายพันธุ์. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 8(1), 63-76.
- Boyatzis, R.E. (1982). *The Competent Manager: A Model for Effective Performance*. New York: John Wiley & Son.
- McClelland, D.C. (1993). Testing for Competence Rather than for Intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1-14.